

UNIT 4

Medicatie

HOOFDSTUK 2

Wondzorg en –reiniging

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

1 Oefeningen

Oefening 1 Luister naar de dialoog en omcirkel het juiste antwoord.

- 1 Waardoor heeft meneer Vannieuwenhuysse pijn aan zijn elleboog?
  - a Hij is gevallen.
  - b Hij heeft een klap gekregen.
  - c Hij is ergens tegen gebotst.

- 2 Welke wonde heeft meneer Vannieuwenhuysse aan zijn elleboog?
  - a een oppervlakkige schaafwonde
  - b een diepe schaafwonde
  - c een ontsteking

- 3 Heeft hij pijn als verzorgster An de wonde verzorgt?
  - a Het prikt een beetje.
  - b Het voelt koud aan.
  - c Hij voelt er niets van.

- 4 Waarmee dept An de wonde droog?
  - a een gaasje
  - b een handdoek
  - c een watje

- 5 Waarom doet An een pleister op de wonde?
  - a om te voorkomen dat hij ergens tegen botst
  - b om infectie te voorkomen
  - c omdat de wonde zou kunnen genezen

Oefening 2.1 Wondjes.

Benoem de prentjes met de woorden uit het volgende kader.

de pleister – de snijwonde – het steriel gaas – het verband – de schaafwonde – het ontsmettingsmiddel

..... de snijwonde .....

..... de pleister .....

..... de schaafwonde .....

..... het verband .....

..... het ontsmettingsmiddel .....

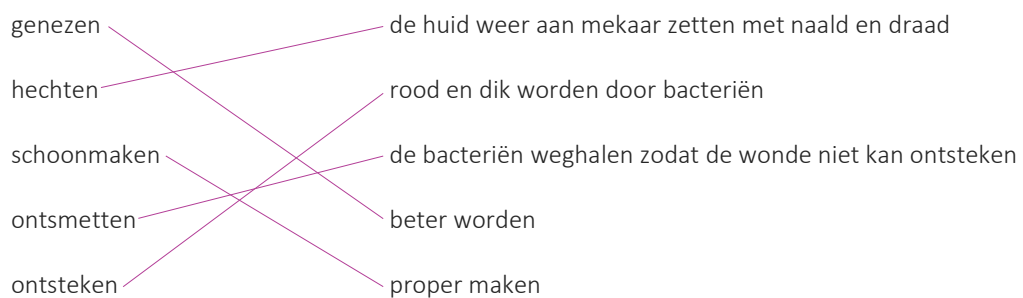

..... het steriel gaas .....

Oefening 2.2 Wondverzorging.

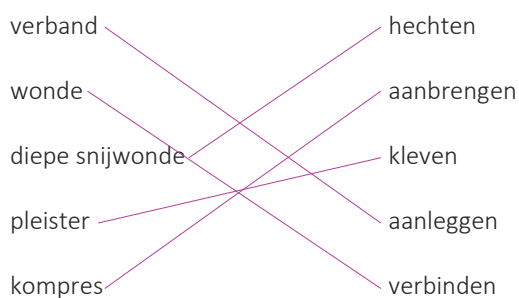
Wat betekenen deze verba? Maak juiste combinaties.

Welke substantieven horen bij de verba en welke verba horen bij de substantieven? Vul het kader aan.

VERBUM	SUBSTANTIEF
verzorgen	..... verzorging .....
..... ontsteken	ontsteking
genezen	..... genezing .....
..... verdoven	verdoving
bloeden	..... bloeding .....
..... hechten	hechting

Wat doe je met ... ? Maak juiste combinaties.

Oefening 3 Lees de tekst over wondverzorging aandachtig.

Wondverzorging

Zorg dat je je handen goed wast of ontsmet vooraleer je een wonde verzorgt of doe handschoenen aan.

Open wonden

- Stelp de eventuele bloeding door op de wonde te drukken.
- Spoel de wonde met zuiver water. Gebruik een steriel kompres. Doe het vanuit het centrum van de wonde naar de rand toe.
- Dep de wonde droog met een zuiver steriel kompres.
- Dek de wonde af zodat er geen vuil in kan komen.

Gesloten wonde

Behandel gesloten wonden (bv. blauwe plekken of verstuikingen) zo snel mogelijk met ijs. Breng dit wegens gevaar op sterke afkoeling niet rechtstreeks op de huid of de wonde aan, maar rol het bijvoorbeeld in een dunne handdoek.

Bloedende wonden

- Gebruik bij hevig bloedende wonden steriele drukverbanden.
- Bloedstelpende watten zijn nuttig bij neusbloedingen.

Raadpleeg een arts als:

- de bloeding niet gestopt kan worden.
- de wonde niet goed gereinigd kan worden.
- het om een schaafwonde gaat die groter is dan de helft van je handpalm.
- het gaat om een grote wonde waarbij botten, spieren of andere onderhuidse weefsels zichtbaar zijn.
- het gezicht, de ogen of geslachtsdelen gekwetst zijn.
- het gaat om een steekwonde.

(Uit: kindengezin.be)

Beantwoord de vragen over de tekst.

1 Wat moet je doen voor je een wonde verzorgt? Er zijn drie opties.

1 .....je handen goed wassen.....

2 .....je handen ontsmetten.....

3 .....handschoenen aandoen.....

2 Je stelpt een bloeding door op de wonde te drukken. Wat betekent 'stelpen' volgens jou?

.....De wonde doen stoppen met bloeden.....
.....

3 Mag je ijs rechtstreeks op de huid aanbrengen? Waarom wel/niet?

a Ja, ...

b Nee, ...wegens gevaar op sterke afkoeling.....

4 Wanneer zijn bloedstelpende watten nuttig?

.....Bij een neusbloeding.....
.....

5 Moet je een arts raadplegen bij een kleine schaafwonde?

a ja

b nee

Oefening 4 Het gebruik van inversie.

WOORDVOLGORDE IN DE ENKELVOUDIGE ZIN: INVERSIE

LET OP! Bij inversie komt het verbum steeds vóór het subject.

	WOORDVOLGORDE	VOORBEELD
HOOFDZIN MET INVERSIE	1 tijd / <u>plaats</u> / <u>voornaamwoordelijk bijwoord</u>	<i>Elke zondag (1) eet (2) Jos (3) een stuk taart (4) <u>in de cafetaria</u> (5).</i>
	2 verbum 1	<i><u>In het zorgcentrum</u> (1) heb (2) ik (3) <u>vandaag</u> (3) samen met mijn collega's (4) gewerkt (5).</i>
	3 subject en/of <u>tijd</u> of <u>voornaamwoordelijk bijwoord</u>	<i><u>Dan</u> (1) heeft (2) de verpleegster (3) mevrouw Jacobs een spuitje (4) gegeven (5) <u>in haar bil</u> (5).</i>
	4 rest (wie? / wat?)	
	5 verbum 2 en/of <u>plaats</u>	
VRAAG ZONDER EEN VRAAGWOORD	1 verbum 1	<i>Eet (1) Jos (2) <u>elke dag</u> (3) een stuk taart (4) <u>in de cafetaria</u> (5)?</i>
	2 subject	
	3 <u>tijd</u> of <u>voornaamwoordelijk bijwoord</u>	<i>Heeft (1) de verpleegster (2) <u>gisteren</u> (3) mevrouw Jacobs een spuitje (4) gegeven (5) <u>in haar bil</u> (5)?</i>
	4 rest (wie? / wat?)	
	5 verbum 2 en/of <u>plaats</u>	
VRAAG MET EEN VRAAGWOORD	1 vraagwoord	<i>Waarom (1) eet (2) Jos (3) <u>elke zondag</u> (4) een stuk taart (5) <u>in de cafetaria</u> (6) ?</i>
	2 verbum 1	
	3 subject	
	4 <u>tijd</u> of <u>voornaamwoordelijk bijwoord</u>	<i>Met wie (1) heb (2) jij (3) <u>vandaag</u> (4) gewerkt (6) <u>in het woonzorgcentrum</u> (6) ?</i>
	5 rest (wie? / wat?)	
	6 verbum 2 en/of <u>plaats</u>	

VOORNAAMWOORDELIJKE BIJWOORDEN

eerst
vervolgens
daardoor
tenslotte

daarna
daarom
bovendien

dan
daarvoor
toch

VRAAGWOORDEN

Wie?
Waarom?
Welk(e)?

Wat?
Wanneer?

Waar?
Hoe?

Vorm zinnen. Let op de woordvolgorde!

- 1 verzorgen / mijn snijwonde / Wil / jij ?

...Wil jij mijn snijwonde verzorgen?.....
.....

- 2 de wonde / ik / Eerst / ontsmetten / ga

...Eerst ga ik de wonde ontsmetten.....
.....

- 3 hechten / de dokter / Wanneer / de wonde / zal ?

...Wanneer zal de dokter de wonde hechten?.....
.....

- 4 Gisteren / aangelegd / we / hebben / een verband

...Gisteren hebben we een verband aangelegd.....
.....

- 5 vaak / de bewoners / vallen / In het zorgcentrum

...In het zorgcentrum vallen de bewoners vaak.....
.....

- 6 ik / ga / uw huid / ontsmetten

...Ik ga uw huid ontsmetten.....
.....

- 7 aanbrengen / een kompres / ga / ik / Dan

...Dan ga ik een kompres aanbrengen.....
.....

- 8 Straks / op de wonde / een pleister / ik / kleef

...Straks kleef ik een pleister op de wonde.....
.....

9 had / een schaafwonde / Op haar knie / ze

...Ze had een schaafwonde op haar knie.....
 .....

10 goed / Zal / genezen / de wonde ?

...Zal de wonde goed genezen?.....
 .....

Oefening 5 Vul de gaten in met woorden uit het volgende kader.

gaasje – korst – ontsmetten – schaafwonde – stelpen

- 1 Als een wonde geneest, komt er een .....**korst**..... op. Die mag je er niet aftrekken!
- 2 Mariëtte viel met haar rollator en schoof met haar knie over de grond. Ze heeft een .....**schaafwonde**.....
- 3 Jean had zich gesneden en bloedde hevig. De verpleger moest het bloeden stoppen. Hij moest het bloed .....**stelpen**.....
- 4 Een steriel doekje dat je op een open wonde legt, is een kompres of een .....**gaasje**.....
- 5 Bij de wondverzorging moet je de wonde eerst goed .....**ontsmetten**..... met ontsmettingsmiddel.

Oefening 6 Wondverzorging. Wat doe je?

Situatie: Je bent verpleger in een zorgcentrum. Bewoner Fernand is gevallen. Hij heeft een open wonde, maar het bloedt niet erg. Jij verzorgt zijn wonde.

Vertel aan Fernand wat je doet. Gebruik ongeveer 5 zinnen.

1. Dag Fernand, ik kom uw wonde verzorgen. / 2. Ik ga de wonde eerst even schoonmaken. / 3. Ik dep de wonde droog met een gaasje. / 4. Nu ga ik de wonde even ontsmetten. / 5. En dan dek ik de wonde af met een pleister. / 6. Het is klaar!

2 Eindtest

Vul de gaten in. Gebruik woorden uit de woordenlijst.

- 1 Als je een wonde niet goed ontsmet, kan ze ontsteken. Dan heb je een .....infectie..... .
- 2 Als je een klein wondje hebt, is het voldoende om er een .....pleister..... op te kleven.
- 3 Hij had een .....diepe..... snee in zijn duim. De snijwonde moest worden gehecht.
- 4 Je moet een open wonde altijd afdekken, zodat er geen .....vuil..... of bacteriën in kunnen komen.
- 5 Ik heb de wonde schoongemaakt. Nu moet ik ze nog droogdeppen met een .....gaasje..... .